

проходить шляхом реформування багатьох сфер життя, занурилася у складні політичні маніпуляції, зіткнулася з численними труднощами європейської інтеграції, зростаючими міграційними переміщеннями, не встигає, а іноді і не в змозі вирішувати усі нагальні потреби. Наростання проблем та їх невирішеність формують почуття страху перед майбутнім, нерозуміння шляхів подолання дестабілізації, посилюючи це ганебне відчуття. А відомо, що налякане суспільство втрачає здатність до аналізу ситуації та дій, що керуються розумом.

Для подолання кризових явищ Україна має спиратися на раціональність, на розуміння того, що тільки власними зусиллями можливо досягти успіху, від дій кожного залежить загальний успіх. Для цього слід бажати навести лад не десь и колись, а там, де ти є. «Патріотичні настрої можуть протистояти відчуттю страху, відштовхуючись від розуміння, що єдине, чого нам слід боятися, – це сам страх, безрозсудний, безликий, невинуватий жах, який паралізує необхідні зусилля по перетворенню відступу в наступ ... наш народ вимагає дій – і дій негайних», – ці слова Франкліна Рузвельта прозвучали у 1933 році, коли він проголосив програму рішучих заходів по боротьбі з Великою депресією.

Танцуров Д. В., студент ф-т арх.,
наук. кер. – **Яровицька Н. А.**, канд. філос. наук., доц.
*Харківський національний університет
будівництва та архітектури, Україна*

КОМІКС ЯК ПРОДУКТ СУЧАСНОЇ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ

Актуальністю теми є те, що комікси є одним із яскравіших представників сучасної масової культури. В сучасній Україні і Росії жанр коміксу посідає певне місце в середовищі художньої культури, також активно розвивається «авторський комікс».

Метою статті є дослідження актуальності явища комікс-культури та її взаємодію с мистецтвом, людьми та історією.

Масова культура – культура, пристосована до смаків широких мас людей, технічно тиражується у вигляді безлічі копій і поширюється за допомогою сучасних комунікативних технологій. Поява та розвиток масової культури пов'язані з бурхливим розвитком засобів масової комунікації, здатних виявляти потужний вплив на аудиторію.

Комікс – невелика, наповнена ілюстраціями книжка легкого, зазвичай пригодницького змісту, а також серія малюнків із відповідними підписами. Однак, це не найточніше визначення. Автор книги з яскравою і характерною назвою «Нація коміксів» Бредфорт Райт підкреслює, що прийнята характеристика comic book є помилковою, оскільки ці видання не гумористичні, вони охоплюють всі жанри, та й зовсім не є книгами.

Хоча комікс має європейське коріння, але саме в США цей жанр досяг небувалої популярності й у багатьох випадках фактично замінив собою твори

літератури.

Художні твори – це завжди гра зі споживачем, який повинен на час відключитися від світу реальності, включившись в світ віртуальності. Комікс доволі яскраво це демонструє. Причому вчорашній комікс активно стає сучасним голлівудським фільмом.

Герої коміксів стають кумирами мільйонів, їх імена стають загальними. Особливо сильно комікс впливає на світовідчуття молодого людини, несучи в собі особливий аксеологічний заряд, який має в собі як позитивні, так і негативні сторони. Так комікс вчить з одного боку героїзму і толерантності, а з іншого боку жорстокості і примітивізму.

Комікс сьогодні представляє собою медіасередовище, яке, з одного боку, має найширший вплив на населення, а з іншого – воно являє собою поверхневу реалізацію ідеологій і міфологій, що належать даному типу суспільства.

ДіПаоло в своїй книзі говорить про те, що комікси впливають на американську громадську думку і політику США. Автор вважає, що жанр супергероїки гарантує високу мораль: «Розповіді про супергероя існують як розповідь про хоробрість і дружбу, представляючи американські ідеали в найкращому вигляді, намагаючись передати строгий моральний код дітям, які читають комікси, грають у відеоігри і дивляться фільми про супергероїв». І він намагається зрозуміти, як ліберальні автори створюють подібний консервативно-орієнтований жанр.

Першим героєм американських коміксів вважається Супермен. Він виник як варіант класичного американського героя з вестерна для нового часу, оскільки старі герої не підходили для періоду великої депресії, коли розрив з реальністю став занадто великим.

В кінці п'ятдесятих герої змінюються. Це пов'язують зі Стеном Лі, який йде від ідеальних архитипових героїв, вносить деяку реалістичність. Він запускає в комікси складні характери персонажів, у яких може бути поганий настрій, які можуть хворіти, демонструвати марнославство, нудьгувати, хвилюватися про неоплачених рахунках, тощо. Стен Лі побудував нову систему характерів, пішов від одновимірних героїв, які відрізнялися лише костюмами. У позитивних героїв з'явилися і деякі негативні характеристики. Йдеться про ускладнення художнього світу, що втрачає прикмети одномірності.

ДіПаоло також зауважує: «Більшість письменників і художників, які найбільш часто асоціюються зі створенням коміксом, починаючи з Стена Лі, були євреями, тому комікси зрозумілим чином фокусуються на питаннях антисемітизму і досить часто включають відсилання на холокост. Жахливі повторювані конфлікти включають серію погромів і етнічних чисток проти мутантів (Люди Ікс) в наші дні часто очолюються білими расистами і християнськими фанатиками».

З усього цього ми бачимо, що культурні теми виникають в головах авторів коміксів, щоб потім реалізуватися в книгах і активуватися в головах читачів. Але це все-таки не прямі, а косвенні теми. І на них реагуватимуть тільки ті, хто і так готовий їх почути. Однак, в будь-якому випадку ці теми там присутні.

Хоч коміксами і багато років, що дозволяє робити з них базу сюжетів для

кінофільмів, вони все одно залишаються багато в чому відкритими для експерименту. Зважаючи на сучасні проблеми і соціальні рухи, сьогодні в комікси і фільми вводяться жіночі герої на місце чоловічих, з'являються герої азіати і африканці. Новий глядач знову вимагає модифікації старих героїв.

В цілому можна зробити висновок, що комікс є зручним для людського сприйняття засобом отримання інформації. У всі часи людині було властиво транслювати ідеї через примітивні зображення, часом супроводжуються коротким текстом. На сьогоднішній день комікс досяг стилістичної і композиційної повноти. Також, не слід забувати про сучасні авторські комікси, які пропонують різні візуальні та сюжетні новації.

Комікси породили супергероїв, що дуже важливо, оскільки вони практично повернули світу міфологічну свідомість, що говорить про потребу людства в міфах. Людина тільки на поверхні раціональна, а всередині вона залишається однією і тією ж протягом тисячоліть. Ця жива, а не навчально-книжкова міфологія може послужити в майбутньому об'єднуючим фактором для людства.

Пітяков О. С., аспірант,
*Харківський національний університет міського
господарства імені О. М. Бекетова, Україна*

ПРОБЛЕМИ ФОТОБІОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ ШТУЧНОГО ОСВІТЛЕННЯ В СУЧАСНОМУ МІСТІ

Людині важко уявити своє життя без світла. Воно входить в наше існування разом із першим рухом і подихом, а починає впливати ще в утробі матері. Світло забезпечує нормальну життєдіяльність людини, визначає її життєвий тонус і біоритми.

Не дарма в усіх релігіях світу Сонце було головним божеством [1]. Наприклад, у давніх слов'ян з Сонцем символізувався бог Ярило та Дажбог, у давніх греків – бог Геліос, в Месопотамії – верховним богом вважався бог Сонця Шамаш. І, звичайно, найбільш розповсюдженим був культ Сонця у давніх єгиптян. Одним з найбільш шанованих богів був Ра, який вважався першим правителем Єгипту, а фараони – його намісники на Землі. Навіть в Біблії світлу відводиться основна роль в створенні всесвіту. Таким чином для розвитку суспільства та культур народів світу світло зіграло одну з найважливіших функцій.

Людство завжди намагалося покращити своє середовище існування. З давніх часів почали будувати поселення, обробляти матеріали та спілкуватися. Тому поставала проблема в збільшенні світлового дня, що дозволяло б покращити рівень життя суспільства, збільшити продуктивність праці та його культурний і соціальний рівень. І тут на допомогу прийшов вогонь – найперше штучне джерело світла. Він зігрівав, давав світло, захищав наших предків від хижаків, хоча й добувати його було досить складно. Однак вогонь вивів